

SVITAVY '73

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA

RUSKÝCH SOVĚTSKÝCH

DIVADELNÍCH HER

ZPRAVODAJ č. 1

2. listopadu 1973

NA CESTU HERCŮM I DIVÁKŮM

**Vážení soudruzi a soudružky,
milí divadelní přátelé!**

Uplynul již rok od uspořádání Festivalu ruských a sovětských her ve Svitavách. Bylo dost času na hodnocení, na zkoumání všeho co se podařilo udělat dobře, i toho, co lze příště udělat lépe. Loňský festival byl úspěšný, byl pro naše město i okres jednou z nejvýznamnějších politických a kulturních událostí.

Letos je jeho význam potvrzen tím, že byl vyhlášen jako Národní přehlídka. Přehlídka se zúčastní amatérské divadelní soubory z

z celé České socialistické republiky.

Svým obsahem a společensko-politickým charakterem bude přehlídka jednou z nejdůležitějších součástí oslav VŘSR a Měsíce ČSP.

Občané našeho města budou mít příležitost zhlédnout v průběhu přehlídky hodnotné hry ruských a sovětských autorů a jistě budou srovnávat i úroveň jejich provedení amatérskými soubory. Tak jak se budou organizátoři a herci snažit o zdar přehlídky, stejně se budeme sna-

žit i my Svitaváci, aby naše město vytvořilo dobré podmínky pro konání přehlídky.

Jménem rady MěstNV ve Svitavách a všech svitavských občanů srdečně vítám v našem městě všechny účastníky Národní přehlídky. Přeji všem, kdož se na přehlídce aktivně podílí, aby dosáhli pocitu uspokojení z dobře vykonané práce a všem ostatním, aby získali zážitky, na které se nezapomíná.

Přejeme si všichni, aby letošní Národní přehlídka vytvořila základ tradici, která se bude v dalších letech úspěšně rozvíjet.

Ing. Jan Pešl
předseda MěstNV Svitavy

Skutečnost, že Řídící výbor přehlídky dostal letos řadu iniciativních nabídek k sehrání různých inscenací ruských a sovětských her od souborů, které nebyly vybrány jednotlivými kraji, svědčí o tom, že podíl této dramatiky v repertoáru souborů roste. Amatérské divadlo v Československu stálo ve svých pokrokových projevech vždy za kvalitní dramaturgií, která je základem jeho společenského smyslu. Prostřednictvím dramaturgie se na prvním místě realizuje výchovná práce v souborech. Nestačí pochopitelně jen titul k dobrému představení. Je však podmínkou k úspěšnému výsledku. Přes rozsáhlé působení televize, o které se tvrdošíjně říkalo, že omezuje zájmovou uměleckou činnost, má ochotnické divadlo stále dost diváků. Za podmínky, že se bude vyslovovat aktuálně k potřebám naší doby a naší společnosti. Jen fakt, že hra Kriminální tango se po úspěšném uvedení v televizi

Najdi své pravé místo

rozběhla mezi ochotnické soubory svědčí o tom, že mezi televizí a divadlem může být ta nejtěsnější spolupráce i v získávání diváků. Není asi daleko doba, že televizní dramaturgie bude i jedním ze zdrojů dramaturgie divadla. Svědčí o tom stále větší poptávka souborů po textech televizních inscenací. Tematická aktuálnost, modernost výrazu, ideová jasnost - to jsou důvody diváckého zájmu a na ty musí amatérské divadlo odpovídat. V tom je smysl hledání správného společenského místa amatérské činnosti. Státní orgány i společenské organizace rozvíjejí podmínky pro amatérskou činnost. Nemělo by smyslu zakrývat, že v tomto oboru zájmové činnosti probíhá dnes stále zápas o dramaturgii, o jasnou koncepci oboru, koncepci, která bude společensky aktivním nástrojem, závažným výchovným činitelem. Národní a krajské i okresní přehlídky jsou závažným momentem ve formování současné koncepce amatérského divadelnictví a jsme rádi, že Svitavy mohou být závažným příspěvkem v tomto procesu.

MLÁDÍ V REVOLUCI

Vítr až běda
fouká rád.
Poráží, zvedá,
sukně a vlasy,
sápe se, tasí
na plakát
„Všecka moc Ústavodárnému
sromáždění“
a roznáší hlasy. . . .

Odřený stupínek, Miki a Petr
v texaskách, klidně, jistě -

Tak jdou, krok bojový
Vzadu - pes hladový
Vpředu - s krvavým praporem. . .

Je to o socialistické revoluci. Publikum, většinou mladé, rozpoznává a cítí, že takto interpretovaná revoluce není povrchní a konformistický plakát. Je to o odvaze, statečnosti, bolesti i hrdosti. V revoluci je víc napětí, víc nebezpečí než ve stožích westernů. Stalo se to tak, bylo to tak. Lidi milovali svobodu víc než nesvobodu. Nesvobodu nenáviděli. Svobodu si vybojovali. Dali krev, obětovali lásku. V revoluci je krev i láska. V lásce je

krev i revoluce. Revoluce i láska
je v krvi.

Alexandr Blok: Co jste si my-

sleli? Že revoluce je idyla? Že v procesu tvorby se nic nezničí? Že lid je hodný chlapeček? Že nečekají stovky zlodějíčků a šejdířů, provokatérů, lidí, kteří se rádi přiživují, na to, aby rozkradli co není dobře hlídáno?

RVHP se stalo pojmem v socialistické ekonomice, příkladem socialistické kooperace a integrace. Její význam není jen ekonomický, ale také politický a

kulturní. Je výrazem internacionální spolupráce socialistických zemí ve všech oblastech jejich života. Budova RVHP v Moskvě připomíná lednové výročí vzniku této organizace.

NÁŠ LETOŠNÍ POLITICKÝ ÚKOL

Jiří Kareš

Kdo jste si pozorně pročetl plakát letošního festivalu, který je národní přehlídkou amatérského divadla, nemohl jste přehlédnout, že v repertoáru převažují současné sovětské hry na jedno společenské téma—mládež. Roščin, Vampilov, Bajadžijev, Rannet. S tímto tématem přichází na jeviště Lidového divadla také nejmladší generace amatérského divadla. Ve Svitavách dojde letos poprvé k tak široké konfrontaci mládežnické tematiky. Ústřední výbor Komunistické strany Československa dal svým usnesením k práci s mládeží jasné ideové a výchovné cíle nejen

pro oblast školství, ale pro všechny sféry společenského a kulturního života, které na výchovu mládeže působí. Našemu festivalu se tak dostává mimořádná příležitost aplikovat usnesení na práci mládeže v amatérském divadle, široce působit na mladé občany našeho okresu.

Řídící výbor přehlídky usiluje o těsné spojení se všemi závody, školami, zemědělskými podniky při realizaci celého festivalu. Máme prvořadý zájem na tom, aby inscenace byly dobře navštívěny. Jedině tím, že jsme schopni působit ruskou a sovětskou dramatikou na široké vrstvy obyvatel naplňujeme myšlenku festivalu. Pomoc závodů při získávání diváků, mám na mysli neformální získávání, nejde nám jen o od-

koupené vstupenky s prázdnými místy v sále, je hlavním cílem patronátů na festivalu. Právě letos půjde hlavně o získání mladého diváka na hry s mládežnickou tematikou.

Uvítáme letos bulharský divadelní soubor, který přijede k týdennímu pobytu do Východočeského kraje. Půjde o reciproční výměnu souborů, Lidové divadlo by na oplátku mělo zase navštívit Bulharskou lidovou republiku s některou ze svých inscenací. Zájezd bulharských soudruhů je dalším vkladem do internacionální myšlenky přehlídky a věřím, že bude vkladem trvalým. Věřím, že všichni občané města a okresu pomohou svou pozorností ke splnění náročných úkolů, které máme před sebou.

Letos se uskutečnila celá řada národních přehlídek amatérského divadla a krajských festivalů. K jejich aktivům lze přičíst i zvýšený počet inscenací ruských a sovětských her. Základní cíl svitavského festivalu — usilovat o pevné místo sovětské dramatiky v repertoáru ochotnických souborů se naplňuje. Ve svitavském okrese nastudoval soubor z Bystrého u Poličky komedii Braginského - Rjazanova Sůva, s kterou zvítězil v krajské soutěži vesnických souborů ve Světlé n/Sázavou a zúčastnil se národní přehlídky ve Vysokém nad

MEZI PŘEHLÍDKAMI

Jizerou. Na krajské přehlídce v Týništi nad Orlicí uvedl místní soubor komedii A. N. Ostrovského „Krasavec“ (mimořádně jediný příspěvek našeho divadla v kraji k autorovu letošnímu výročí). V listopadu uvádí účastník letošního Jiráskova Hronova - soubor ZK Mír Jaroměř hru Braginského - Rjazanova „Jednou na Silestra“. Pořadatelé svitavského festivalu usilují o to, aby v programu přehlídky se opakovaly inscenace z jiných národních přehlídek jen výjimečně. Touto výjimkou je letos plzeňské nastudování Gogolových Mrtvých duší, oceněné na Jiráskově Hronově.

PATRONI letošních představení připravují pro soubory řadu akcí. Především besedu se souborem po představení v prostorách vinárny hotelu Slávie, návštěvy patronátních závodů. Pro členy souborů jsou připraveny upomínky z litomyšlského Keralitu a řada dalších pozorností včetně keramické vázy pro soubor jako kolektiv.

V BUDOVĚ ONV ve Svitavách se v den konání představení sejdou členové souborů, patroni s představiteli okresu a města. Toto slavnostní přijetí v budově ONV má široký ohlas u řady souborů, protože je přímým a neformálním vyjádřením péče o rozvoj zájmové umělecké tvořivosti.

SOUBOI v podání souboru Duha OKS Rychnov nad Kněžnou je poněkud netradičně pojatou inscenací. Hraje se v sále mezi diváky. Proto byla inscenace zařazena do sálu hotelu Městský dvůr ve Svitavách. Náš snímek zachycuje Evu Křížkovou v roli Nazi z této inscenace.

ZAJÍMAVOSTI - AKTUALITY

KRIMINALNÍ TANGO, které uvádí soubor z Chabařovic, se letos nedostalo omylem na plakát. Řídící výbor měl totiž při sestavování pořadu potíže s termíny. Letos vystoupí na přehlídce třináct souborů. To je v relacích národních přehlídek vůbec nejvyšší číslo. Protože jde o amatéry musili jsme respektovat řadu

termínových změn a přesunů, ke kterým došlo ještě v průběhu tisku programového plakátu. To je důvod, že došlo k vynechání jednoho z účinkujících souborů. Omlouváme se proto souboru i divákům a věříme, že i tak 30. listopadu navštívíte tuto zajímavou hru o problémech mladých lidí a jejich rodičů.

SETKÁNÍ souboru s porotou se uskuteční při besedě s patrony bezprostředně po představení. Předsedou poroty bude soudruh Radek Kolesa, umělecký ředitel Divadla Vítězného února v Hradci Králové. Porota bude zejména hodnotit dramaturgicko - režijní pojetí představení a nejlepší herecké výkony. Její práce bude náročná na srovnání tak mnohověrných inscenací. Na závěr přehlídky rozdělí porota ceny souborům i jednotlivcům. O kritických názorech na inscenace budeme informovat prostřednictvím Zpravodaje.

NOVÝ FESTIVAL

V Úpici v okrese Trutnov vznikla již loni myšlenka, u jejíhož zrodu stál Festival ruských a sovětských her ve Svitavách. Město Úpice má velkou tradici proletářské kultury a dělnického divadla. Patřilo v době mezi dvěma světovými válkami ke střediskem proletářské kultury a tělovýchovy. Úpický festival v roce 1974, který bude krajskou akcí s přizváním i mimokrajových souborů, se zaměřuje k tématu současné hry, která angažovaně vyjadřuje problémy dneška. Je to další společenský impuls amatérským souborům, aby věnovaly pozornost současné dramatice. Nejen naší, ale i zahraniční. Je sice faktem, že současných českých textů nemáme příliš mnoho, ale slovenská dramatika nabízí nové tituly, stejně jako dramatika socialistických zemí, zejména maďarská a NDR.

Úpický festival může využít i soutěže na nové divadelní hry, kterou vyhlásilo Okresní kulturní středisko v Hradci Králové nebo soutěže Zemědělských novin. Výročí příštího roku - 30 let Slovenského národního povstání, 25 let jednotných zemědělských družstev a další si toho plně zaslouží. Festival se uskuteční v dubnu 1974 a může se do výběru přihlásit každý soubor se současnou hrou.

(pp)

9. LISTOPADU se uskuteční v rámci přehlídky setkání nejlepších amatérských režisérů na dramaturgické konsultaci k úkolům ochotnického divadla v roce 1974. Seminář pořádá Ústav pro kulturně výchovnou činnost v Praze. Ve spolupráci s tímto ústavem, útvarem ZUČ a Krajského kulturního střediska bude na závěr festivalu ve dnech 7.—9. prosince národní seminář o sovětském divadle a práci režiséra na inscenaci sovětské hry. Při semináři se mohou účastníci setkat s porotou a besedovat o zhlédnutých inscenacích. Pro svitavské občany je přístup na seminář v sobotu 8. 12. v 8.30 v klubovně JKP, Tyrše a Fügnera volný.

HLAVNÍ CENOU festivalu bude pohár Antona Pavloviče Čechova, kterou věnoval Český ústřední výbor SČSP. Tento pohár dostane nejzajímavější inscenace našeho festivalu.

Festival ruských a sovětských divadelních her • Svitavy '73

Zpravodaj č. 1. Vydává Řídící výbor Festivalu. Text Zpravodaje připravil: Petr Průša. Odpovědný redaktor: Ludmila Kružiková. Náklad 1 000 ks. Svitavy - 2. listopadu 1973. Vytiskly: VČT, Mor. Třebová